

Dosarul nr. 2rc-25/2022
2-19088671-01-2rc-22022022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (D. Sușchevici)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (I. Secrieru, V. Mihaila, I. Cotruță)
Instanța de recurs: Curtea Supremă de Justiție (S. Filincova, G. Stratulat, D. Mardari)
Instanța de revizuire: Curtea de Apel Chișinău (E. Clim, S. Iorgov, I. Secrieru)

DECIZIE

11 mai 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecători

Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând recursul declarat de Întreprinderea Individuală „Atanasov Nina”, reprezentată de avocatul Dorin Cojocaru,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Consiliul municipal Chișinău împotriva Întreprinderii Individuale „Atanasov Nina” cu privire la încasarea datoriei contractuale, a penalității, rezilierea contractului de locațiune, eliberarea încăperilor ocupate și înapoierea acestora proprietarului în baza actului de primire-predare,

împotriva încheierii din 18 ianuarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă ca inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Întreprinderea Individuală „Atanasov Nina”, reprezentată de avocatul Dorin Cojocaru împotriva deciziei din 03 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a ț ă :

La 05 aprilie 2019, Consiliul municipal Chișinău a depus cerere de chemare în judecată împotriva Întreprinderii Individuale „Atanasov Nina” cu privire la încasarea datoriei pentru plata chiriei în mărime de 99 715,11 de lei, penalității în mărime de 18 247,98 de lei, rezilierea contractului de locațiune nr. 5/10/050 din 13 august 2010 cu eliberarea încăperilor nr. 1-3 cu suprafața de 18,2 m.p. din mun. xxxx, str. xxxx (actuala str. xxxx) casa xx, blocul lit. x.

Prin hotărârea din 07 noiembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea a fost admisă.

S-a încasat din contul ÎI „Atanasov Nina” în beneficiul Consiliului mun. Chișinău, suma datoriei pentru plata chiriei în mărime de 99 715,11 de lei, penalitatea în sumă de 18247,87 de lei, iar în total suma de 11 7962,98 de lei.

S-a reziliat contractul de locațiune nr. 5/10/050 din 13 august 2010, încheiat între Consiliul municipal Chișinău și ÎI „Atanasov Nina”, cu eliberarea de către ÎI „Atanasov Nina” a încăperilor nr. 1-3 cu suprafața de 18,2 m.p., situate pe adresa mun. xxxx, sectorul xxxx, str. xxxx (actuala stradă xxxx), casa xx, blocul lit. x (construcție separată).

S-a încasat din contul ÎI „Atanasov Nina” în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 3 538,88 de lei.

Prin decizia din 03 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de ÎI „Atanasov Nina”, fiind menținută hotărârea din 07 noiembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

Prin încheierea din 21 aprilie 2021 a Curții Supreme de Justiție s-a declarat inadmisibil recursul depus de ÎI „Atanasov Nina” prin intermediul avocatului Gheorghe Malic.

La 03 noiembrie 2021, ÎI „Atanasov Nina”, reprezentată de avocatul Dorin Cojocaru a depus la Curtea de Apel Chișinău cerere de revizuire împotriva deciziei din 03 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, invocând drept temei art. 449 lit.b) din Codul de procedură civilă.

Prin încheierea din 18 ianuarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă ca inadmisibilă cererea de revizuire depusă de ÎI „Atanasov Nina”, reprezentată de avocatul Dorin Cojocaru împotriva deciziei din 03 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

La 02 februarie 2022, ÎI „Atanasov Nina”, reprezentată de avocatul Dorin Cojocaru a declarat recurs împotriva încheierii din 18 ianuarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat casarea integrală a încheierii din 18 ianuarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, deschiderea procedurii de revizuire cu casarea deciziei din 03 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei decizii noi prin care acțiunea să fie respinsă ca neîntemeiată.

În motivarea recursului, recurentul a invocat că, iau devenit cunoscute unele circumstanțe esențiale ale cauzei care nu au fost și nu au putut fi cunoscute, dar care demonstrează faptul că între părți din anul 2013 nu a mai fost semnat nici un acord sau un contract nou.

Recurentul a susținut că, Consiliul municipal Chișinău putea să ceară în prealabil modificarea chiriei numai o dată în an și numai în cazul în care condițiile economice fac ca neajustarea să fie inechitabilă, iar majorarea putea avea loc doar cu acordul părților, adică cu consimțământul prealabil al ÎI „Atanasov Nina”, fie dacă ultima nu ar fi acordat consimțământul, adică nu a semnat acordurile adiționale pregătite, această problemă privind majorarea chiriei putea fi dispusă de către instanța de judecată la cererea consiliului, dar nu unilateral, chiria fiind majorată fără acordul ambilor părți, ceea ce denotă caracterul neîntemeiat atât a cererii de majorare abuzivă și unilaterală a plății chiriei, cât și a cererii privind rezilierea contractului.

Prin cererea de chemare în judecată s-a solicitat rezilierea contractului de locațiune încheiat la 13 august 2010, însă de fapt, conform actelor anexate, acesta a expirat la data de 12 august 2013, nu a fost prelungit, deși ÎI „Atanasov Nina” permanent a cerut prelungirea acestuia.

Recurentul a indicat că, termenul arendei de doar 3 ani a fost stabilit prin decizia Consiliului mun. Chișinău din data de 06 septembrie 2010, care nu a fost modificată, astfel contractul nu putea fi prelungit și nu puteau fi semnate acorduri adiționale fără acordul și fără o altă decizie a Consiliului mun. Chișinău.

La 22 februarie 2022, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatului pentru notificare copia recursului depus de ÎI „Atanasov Nina”, reprezentată de avocatul Dorin Cojocaru împotriva încheierii din 18 ianuarie 2022 a Curții de Apel Chișinău. Însă, până la examinarea recursului, intimatul nu a făcut uz de dreptul său procedural și nu a depus referință prin care să-și expună poziția procesuală pe marginea criticilor formulate în recurs.

În conformitate cu prevederile art. 424 alin. (2) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de către curțile de apel.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Încheierea Curții de Apel Chișinău a fost adoptată la 18 ianuarie 2022.

Conform scrisorii de comunicare a actului procedural, încheierea din 18 ianuarie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată pentru notificare participanților la proces prin intermediul poștei electronice la 20 ianuarie 2021 (f.d. 187), astfel, recursul declarat la 02 februarie 2022, este în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele cauzei în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins, cu menținerea încheierii contestate, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Conform art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă, revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale cauzei care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizientului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei.

Potrivit art. 450 lit. b) din Codul de procedură civilă, cererea de revizuire se depune în termen de 3 luni din ziua în care persoana interesată a luat cunoștință de circumstanțele sau faptele esențiale ale cauzei care nu i-au fost și nu puteau să-i fie cunoscute anterior, dar nu mai târziu de 5 ani de la data rămânerii irevocabile a hotărârii, încheierii sau deciziei – în cazul prevăzut la art. 449 lit. b).

Din dispozițiile art. 451 alin. (1) din Codul de procedură civilă, rezultă că cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 și anexându-se probele ce le confirmă.

În conformitate cu art. 452 alin. (2) din Codul de procedură civilă, dezbaterile sunt limitate la admisibilitatea revizuirii și la faptele pe care se întemeiază.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că în cazul când se invocă temeiul de revizuire că ar fi devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale cauzei care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizientului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile

pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei, este important ca circumstanțele sau faptele date existente obiectiv până la data pronunțării hotărârii, să fie confirmate prin prezentarea unor probe concludente și pertinente, să aibă importanță esențială pentru justa soluționare a cauzei civile, adică să aibă putere decisivă asupra concluziei (hotărârii) instanței de judecată, să fie descoperite după ce hotărârea judecătorească a devenit irevocabilă.

Circumstanțele nou-descoperite pot fi definite ca totalitatea de fapte juridice (obiect al probației) care duc la apariția, modificarea sau stingerea drepturilor și obligațiilor civile, care au o importanță esențială pentru soluționarea justă a cauzei civile, totodată, având putere decisivă asupra concluziei instanței de judecată, care nu au fost cunoscute revizuentului anterior, dar existau până la momentul pronunțării hotărârii, care să fie descoperite după ce hotărârea judecătorească a devenit irevocabilă, și dacă revizuentul dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei.

Verificând circumstanțele cauzei în raport cu argumentele indicate în cererea de recurs și cadrul legal aplicabil cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră justă soluția Curții de Apel Chișinău de respingere a cererii de revizuire depusă de ÎI „Atanasov Nina”, reprezentată de avocatul Dorin Cojocarul ca fiind inadmisibilă or, alogațiile invocate de către ultimul ca temei de revizuire, în esență nu constituie circumstanțe noi în sensul art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă, care ar permite redeschiderea procesului.

În contextul expus, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră justă concluzia Curții de Apel Chișinău expusă în încheierea din 18 ianuarie 2022 că, circumstanțele invocate de ÎI „Atanasov Nina”, reprezentată de avocatul Dorin Cojocarul ca temei de revizuire a deciziei din 03 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, nu se încadrează în prevederile art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă și nu constituie temei de redeschidere a procesului.

Colegiul reține că procedura de revizuire prevăzută la art. 449 – 453 din Codul de procedură civilă servește scopului înlăturării lacunelor și omisiunilor justiției care urmează a fi aplicate într-o manieră compatibilă cu prevederile art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului, fiind respectat principiul securității raporturilor juridice, care semnifică, potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, că o soluție definitivă al oricărui litigiu nu urmează a fi rediscutată. Excepție de la acest principiu poate fi doar cazul când reexaminarea este necesară în virtutea circumstanțelor fundamentale și obligatorii (cauza *Brumărescu c. României*, hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului din 28 octombrie 1999).

Aceeași regulă a fost reiterată de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în cauza *Roșca c. Moldovei*, hotărârea din 22 martie 2005, definitivă din 22 iunie 2006, unde s-a subliniat expres că dreptul la un proces echitabil în fața unei instanțe de judecată independentă și imparțială, garantat de art. 6§1 din Convenție, urmează a fi interpretat prin prisma Preambulului Convenției, care enunța preeminența principiului supremației dreptului ca element al patrimoniului comun al statelor contractante. Unul dintre elementele fundamentale a preeminenței este principiul securității raporturilor juridice, care înseamnă că o soluție definitivă al oricărui

litigiu nu trebuie rediscutată. Totodată, principiul securității raporturilor juridice presupune respectul față de regula lucrului judecat. Securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului res judicata, adică caracterului irevocabil al hotărârilor judecătorești, care cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei.

Competența instanțelor ierarhic superioare de revizuire trebuie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare. Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare. O abatere de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară, datorită unor circumstanțe esențiale și convingătoare (Josan vs. Moldova, nr. 37431/02, §25; Brumărescu vs. România, nr. 28342/95, §6; Ryabykh vs. Rusia, nr. 52854/99, §52).

În această ordine de idei, și având în vedere normele legale naționale și raționamentele Curții Europene a Drepturilor Omului enunțate supra, instanța de recurs reține că o eventuală admitere a cererii de revizuire depusă de ÎI „Atanasov Nina”, reprezentată de avocatul Dorin Cojocaru în lipsa unor circumstanțe fundamentale și obligatorii, ar însemna încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a drepturilor celorlalte părți la un proces echitabil garantate de art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea contestată este legală și întemeiată, iar argumentele invocate de ÎI „Atanasov Nina”, reprezentată de avocatul Dorin Cojocaru sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a respinge recursul și de a menține încheierea contestată.

În conformitate cu art. art. 427 lit. a), 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Întreprinderea Individuală „Atanasov Nina”, reprezentată de avocatul Dorin Cojocaru.

Se menține încheierea din 18 ianuarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Consiliul municipal Chișinău împotriva Întreprinderii Individuale „Atanasov Nina” cu privire la încasarea datoriei contractuale, penalității, rezilierea contractului de locațiune, eliberarea încăperilor ocupate și înapoierea acestora proprietarului în baza actului de primire-predare.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecători

Mariana Pitic

Victor Burduh